

TANTÁRGYI TEMATIKA

Kommunikáció

2026/2027. tanév I. félév

Tantárgy neve: Kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: Nappali tagozat: AJJOE136IÜN1 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Lehotay Veronika, PhD egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: 2 óra/hét	Számonkérés módja: beszámoló
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy az emberi élet egyik legalapvetőbb jelenségének, a mindennapi kommunikáció megértéséhez szükséges legfontosabb fogalmak és folyamatok feltérképezéséhez nyújt segítséget. Lehetetlen áttekinteni, hogy az élet hány szférájában játszik alapvető szerepet a kommunikáció, de a jog mindenképpen azok közé tartozik, amely csak a szóbeli és írásbeli kommunikáció által létezik, ezért az általános ismereteket követően a jogi környezetben zajló kommunikáció jellegzetességeivel foglalkozunk. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T14 <i>képesség:</i> K3, K9 <i>attitűd:</i> A1, A6 <i>autonómia és felelősség:</i> F2	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: csütörtök 8.00-10.00, XIX. ea. 1. 2026. szeptember 10. – Bevezetés a kommunikációba (A kommunikáció fogalma, funkciói; Jel, nyelv, kommunikáció; A kommunikáció alapvető modelljei; A kommunikáció és a konfliktus kapcsolata; Miért különösen fontos a kommunikáció a jogász számára?) 2. 2026. szeptember 17. – A kommunikáció pszichológiai és szociálpszichológiai alapjai (A kommunikáció pszichológiai megközelítése; Attitűdök és kommunikáció; Szociálpszichológiai folyamatok) 3. 2026. szeptember 24. – Nyelv és társadalom (Szociolingvisztika; Nyelv és társadalmi környezet; Nyelvi változatok; A kommunikáció társadalmi meghatározottsága) 4. 2026. október 1. – Verbális kommunikáció (A beszéd sajátosságai; A szóbeli kommunikáció; Az írásbeli kommunikáció; A kommunikációs helyzet és a kontextus szerepe) 5. 2026. október 8. – Nem verbális kommunikáció (Mimika, Tekintet, Hang, Gesztusok és testtartás, Térköz, Szignálok, Empátia, A verbális és nem verbális üzenetek összhangja és ellentmondásai) 6. 2026. október 15. – I. önkéntes zárthelyi dolgozat (1–5. témakör) + A nyilvános kommunikáció alapjai (Szervezeti kommunikáció) 7. 2026. október 22. Nyilvános és manipulatív kommunikáció (Tömegkommunikáció; A kommunikáció tömegbefolyásoló szerepe; Manipuláció és meggyőzés; Kommunikáció és hatalom) 8. 2026. október 29. Rectori szünet.	

9. **2026. november 5. – Jogi kommunikáció I.** (A jogi kommunikáció fogalma, A jogi nyelv mint szaknyelv; A jogi nyelv sajátosságai; Jogi kommunikáció)
10. **2026. november 12. – Jogi kommunikáció II.** (A magyar jogi nyelv kialakulása; Jogi fogalmak; A jogi pragmatika; A jogi kommunikáció címzettjei; A jog és a kommunikáció kapcsolata)
11. **2026. november 19. – Retorika** (A retorika kialakulása; A retorika célja és funkciói; A retorika eszköztára; Meggyőzés és érvelés; A hitelesség szerepe; A szónoki beszéd felépítése; Érvelés és ellenérvelés)
12. **2026. november 26. – Jog és retorika + II. önkéntes ZH (6–11. témakör)** (A jogászi érvelés sajátosságai; Jogi érvelés és retorika; Meggyőzés a jogi kommunikációban; Jogi beszédhelyzetek)
13. **2026. december 3. – Konfliktusok fogalma és elmélete** (A konfliktus fogalma és típusai; A konfliktusok kialakulásának okai)
14. **2026. december 10. – Konfliktuskezelési technikák - Asszertív kommunikáció** (Asszertív kommunikáció; A kommunikáció szerepe a konfliktusok megelőzésében és kezelésében). **Elővizsga**

Félévközi számonkérés módja és értékelése: 2 önkéntes zárthelyi dolgozat a tananyag első és második feléből, ami az adott zárthelyi dolgozatig az előadáson elhangzott.

A beszámoló teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: írásbeli beszámoló háromfokozatú értékeléssel.

A sikeres félévközi önkéntes zárthelyi dolgozatok megírása (kiválóan megfelelt vagy megfelelt érdemjegy) esetén megajánlott jegy szerezhető. Ennek megszerzéséhez mindkét zárthelyi dolgozat megírása szükséges, a zárthelyi dolgozatok átlaga az aktív órai részvétel beszámításával adja a végleges érdemjegyet. Aki nem vagy nem megfelelő eredményű zárthelyi dolgozatokat írt, a vizsgaidőszakban írásban tudja a beszámolót teljesíteni a megadott vizsgaidőpontokban.

Teljesítés értékelése: a háromfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Kiválóan megfelelt (5): 75–100 %

Megfelelt (3): 51–74 %

Nem megfelelt (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Griffin, Em: *A First Look at Communication Theory*. (7th ed.). New York, NY: McGraw-Hill, 2008.
2. Griffin, Em: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Budapest: Harmat, 2001.
3. Lehotay Veronika: *Konfliktus és konfliktuskezelési mintázatok joghallgatók körében — egy empirikus vizsgálat tanulságai*. In: Ember és Jog, 2026.
4. Szabó Miklós: *Kommunikáció általában és a jogban*. Miskolc: Bíbor, 2002.

Ajánlott irodalom:

1. Kiss Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapgörgalmak*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.
2. Kontra Miklós: *Közérdekű nyelvészet*. Budapest: Osiris, 1999.
3. Miller, Katherine: *Communication Theories: Perspectives, Processes, and Contexts*. McGraw-Hill, 2005.

KOMMUNIKÁCIÓ TÉTELSOR
2026/2027. tanév őszi félév

Tananyag: Szabó Miklós: *Kommunikáció általában és a jogban*. Miskolc: Bíbor, 2002.

I. A kommunikáció alapjai

1. A kommunikáció fogalma és funkciói.
2. A jel fogalma és a szemantikai háromszög.
3. A szemantikai négyszög és a jel azonosítása.
4. A kommunikációs rendszer modellje.
5. A kommunikáció osztályozása.
6. A nyelv fogalma és szerepe a kommunikációban.
7. Verbális és nem verbális jelek. A beszélt és írott nyelv különbségei.
8. Nyelvi stílusok és a nyelv belső rétegzettsége.

II. A kommunikáció kutatása és formái

9. Az információelmélet alapjai és kapcsolata a kommunikációval.
10. A szociolingvisztika fogalma és alapvető kérdései.
11. A kommunikáció csatornái.
12. A beszéd kommunikációs sajátosságai: hangok, szótag, szó, szünet és hallgatás.
13. A beszéd mint szöveg: narratológia és diskurzuselmélet.
14. Az írás kommunikációs sajátosságai: írásjelek, íráskép és stílus.

III. Nem verbális kommunikáció

15. A mimika mint a nem verbális kommunikáció eszköze.
16. A tekintet szerepe a kommunikációban.
17. A hang mint kommunikációs jel.
18. A gesztusok szerepe a kommunikációban.
19. Testtartás és térköz.
20. Szignálok a kommunikációban.
21. Az empátia és szerepe a kommunikációban

IV. Nyilvános és társadalmi kommunikáció

22. Szervezeti kommunikáció.
23. Tömegkommunikáció.
24. Manipulatív kommunikáció: a reklám.
25. Manipulatív kommunikáció: politikai marketing.
26. Meggyőzés, manipuláció és kommunikációs hatalom.

V. Jogi kommunikáció

27. A jogi nyelv mint szaknyelv.
28. A jogi nyelv sajátosságai.
29. A magyar jogi nyelv kialakulása.
30. A jogi fogalmak sajátosságai.

- 31. A jogi fogalmak típusai és meghatározatlansága.
- 32. Az értelmezés a jogban.
- 33. Jogi pragmatika: beszédaktusok a jogban.
- 34. Jogi pragmatika: narratívák a jogban.
- 35. Jogi pragmatika: diskurzus a jogban.

VI. Retorika és jogi érvelés

- 36. A retorika fogalma és mibenléte.
- 37. A retorika születése.
- 38. A klasszikus retorika fajtái.
- 39. A retorika eszköztára.
- 40. A szónoki beszéd felépítése.
- 41. Jog és retorika: az érvelés típusai.
- 42. Jog és retorika: az argumentumok típusai.

VII. Konfliktus és asszertív kommunikáció

- 43. Konfliktusok és konfliktuskezelési mintázatok.
- 44. Asszertív kommunikáció és a konfliktusok kezelése.

Hallgatói ügyintézés:

Losonczy Laura Anna

e-mail: laura.losonczy@uni-miskolc.hu

A/6.épület 222. szoba

Tel: 0646/565-186

Jó felkészülést kíván:

Dr. Lehotay Veronika

egyetemi docens

veronika.lehotay1@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2026. augusztus 26.